

Nr 284.

Af herr **Lindley**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om kollektivaftal mellan arbetsgifvare och arbetare m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 96 med förslag till lag om vissa arbetsaftal, har Kungl. Maj:t från dessa lagbestämmelser utmönstrat vissa arbetaregrupper, däribland sjöfolket.

Utan att vare sig gifva uttryck för godkännande eller här ingå på en detaljkritik af nämnda lagförslag, måste jag dock reservera mig mot förslaget om att — utan motsvarande vederlag — placera sjöfolket i ett undantagsförhållande till öfriga facks arbetare. Detta så mycket mera, som Riksdagen tvenne gånger har beslutat att afslå en på sjöfolkets vägnar gjord framställning om rätt att afmönstra i inhemsk hamn för att på så sätt genom kollektivt uppträdande kunna utöfva erforderligt tryck i syfte att förbättra deras nu skandalöst låga löner och dåliga arbetsvillkor. Dessa upprepade beslut hafva otvifvelaktigt hos sjöfolket framkallat allt annat än fosterländska känslor, då de näppeligen kunna undgå att betrakta dessa beslut som ett utslag af kapitalistisk samhörighet gentemot de kroppsarbetande klasserna.

Bland den afstyrkande majoriteten i Andra kammaren, funnos otvifvelaktigt dock många som lätit sin röstning bestämmas af den allmänna viljan mot att bidra till uppkomsten af strejker.

Denna ståndpunkt blir dock moraliskt orättvis gentemot sjöfolket, så länge man icke gifvit dem andra utvägar att få sina ekonomiska och fackliga kraf beaktade och rättvist afgjorda. Då nu Kungl. Maj:t framkommit med förslag till aftalslagar och därvid uteslutit sjöfolket, framstår som en bjudande nödvändighet att framskapa en skiljedomsinstitution, att för detta facks arbetare bestämma de löne- och arbetsvillkor under hvilka de skola sysselsättas. Kungl. Maj:ts förslag till lag om särskild domstol i vissa

arbetstvister torde äfven vara ett påhandgifvande i dylik riktning, fastän domstolens verksamhet enligt Kungl. Maj:ts förslag endast skulle vara att döma i rättstvister på grund af gällande kollektivaftal.

Det finnes i vårt land ytterst ringa sympati för lagstadgad obligatorisk skiljedom i fackliga intressetvister, och få fack torde nu vara beredda att afstå från sina fria strejkrättigheter och att öfverlämna afgörandet af så pass viktiga lifsfrågor till en domstol, hvars medlemmar hufvudsakligast komme att bestå af från borgerliga samhällskretsar tagna ledamöter. Skall man emellertid här i landet någon gång pröfva detta systems tillämplighet, så vore sjömansfacket det mest lämpliga, till följd af allaredan inom detta yrke rådande lagbestämmelser. Lagen skulle ju lämpligen kunna fastställas på viss tid, exempelvis fem år och före denna tids utgång ånyo föreläggas Riksdagen för ytterligare prolongation eller förkastande.

Beträffande skiljedomstolens sammansättning, arbetssätt och befogenhet torde detta spörsmål lämpligast kunna öfverlämnas till Kungl. Maj:t att utarbete ett förslag att nästa år föreläggas till Riksdagens pröfning.

Med stöd af hvad jag här anført får jag hemställa:

att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts vid årets riksdag förelagda förslag till lag om kollektivaftal och lag om särskild domstol i vissa arbetstvister samt lag om vissa arbetsaftal med dithörande lagändringsförslag, måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa om ytterligare utredning och förslag till obligatorisk skiljedomstol på sjöfartens område för slitande af inom detta fack — med afseende å anställd besättnings löne- och arbetsvillkor — uppkomna rätts- och intressetvister.

Stockholm den 6 april 1910.

C. G. Lindley.
